

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	3
ÖZET.....	5
İÇİNDEKİLER.....	7
KISALTMALAR CETVELİ.....	15
GİRİŞ	19

TÜRK İŞ HUKUKUNDA ASIL İŞVEREN ALT İŞVEREN İLİŞKİSİ VE BELEDİYELERDE ALT İŞVERENLİK UYGULAMASI

I. BİREYSEL İŞ HUKUKU AÇISINDAN ASIL İŞVEREN ALT İŞVEREN İLİŞKİSİ.....	23
A. Asıl İşveren ve Alt İşveren Kavramları.....	23
1. Asıl İşveren Kavramı	23
2. Alt İşveren Kavramı	26
a) Genel Olarak	26
b) Tanımı	27
c) Alt İşveren Kavramı Yerine Kullanılan Diğer Terimler ve Farkları.....	29
B. Asıl İşveren ve Alt İşveren Arasındaki Hukuki İlişki ve Alt İşverenlik Sözleşmesi	33
1. Asıl İşveren ve Alt İşveren Arasındaki Hukuki İlişki	33
2. Alt İşverenlik Sözleşmesi ve Sözleşmenin Hukuki Niteliği.....	36
C. Tarihsel Süreç İçinde Asıl İşveren Alt İşverenlik İlişkinine Yönelik Yasal Düzenlemeler	40
1. 3008 Sayılı İş Kanunu Dönemi	40
2. 931 Sayılı İş Kanunu Dönemi	43
3. 1475 Sayılı İş Kanunu Dönemi	45

4. 4857 Sayılı İş Kanunu Dönemi	46
5. Alt İşverenlik Yönetmeliği.....	51
D. Kanuna Uygun Bir Alt İşveren İlişkisi İçin Aranılan Koşullar	52
1. Bir İş Organizasyonuna Sahip ve Kendisi de İşçi Çalıştıran Bir Asıl İşverenin Bulunması	52
2. Bir İşverenden İş Alan Diğer Bir İşverenin Bulunması	58
3. Asıl İşverenden İş Alan Alt İşverenin Daha Önce Almış Olduğu İşin Yapıldığı İşyerinde Çalışmamış Olması	65
4. İş Alan İşverenin Aldığı İşte Çalıştırdığı İşçilerini Oraya Özgülenmiş Biçimde Çalıştırması.....	70
5. Alt İşveren Tarafından Yapılan İşin Asıl İşverenin İşyerinde Yapılması.....	73
6. İşin “İşyerinde Yürütülen Mal veya Hizmet Üretimine İlişkin Yardımcı İşlerinde veya Asıl İşin Bir Bölümünde İşletmenin ve İşin Gereği ile Teknolojik Nedenlerle Uzmanlık Gerektiren İşlerden” Olması	76
a) İşin İşyerinde Yürütülen Mal veya Hizmet Üretimine İlişkin Olması	76
b) Alt İşverene Verilen İşin Yardımcı İşlerde veya Asıl İşin Bir Bölümünde Olması.....	79
(1) Asıl İş Kavramı	79
(2) Yardımcı İş Kavramı	80
c) İşletmenin ve İşin Gereği ile Teknolojik Nedenlerle Uzmanlık Gerektiren İşlerden Olması.....	84
7. Alt İşveren İşçisinin Asıl İşverenle Alt İşveren Arasında Yapılan Sözleşmeye Göre Alt İşverenin Üstlendiği İşte Çalıştırılmaması	90
8. Asıl İşveren ve Alt İşveren İşçilerinin Birlikte Çalıştırılması Hususu	93

9. İşverenlerin Muvazaalı Bir İlişki İçine Girmemesi Gereği	96
a) Asıl İşveren İşçilerinin Haklarının Kısıtlanarak Alt İşveren Bünyesinde Çalıştırılmaları Hususu	96
b) Asıl İşverenin Bünyesinde Çalışan İşçilerin Sayısını Düşürmek İçin Alt İşverene İş Vermesi Hali	101
E. Mevzuatta Öngörülen Koşullara Uyulmamasının Yaptırımı	102
1. Genel Olarak.....	102
2. Genel Geçersizlik Nedenlerinden Oluşan Aykırılık.....	103
3. İş Kanunu'nun 2. Maddesinin 6. ve 7. Fıkralarında Belirtilen Koşullara Uyulmaması.....	104
4. Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisinin Muvazaalı Olması	106
a) Genel Olarak.....	106
b) Geçersizliğin Türü	107
c) Geçersizliğin Kapsamı.....	108
d) Geçersizliğin Sonuçları.....	109
F. Muvazaa Kavramı.....	111
1. Genel Olarak.....	111
2. Muvazaanın Tespiti	118
a) Mahkemece Muvazaa Tespiti.....	118
b) Muvazaanın İş Müfettişlerince Tespiti	120
G. Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisinde İşverenlerin Sorumluluğu ve Birlikte Sorumluluk Kavramı.....	130
1. Genel Olarak.....	130
2. Sözleşmelerin Nispeti İlkesinin İstisnası: Asıl İşveren – Alt İşveren İlişkisinde Birlikte Sorumluluk	131
3. Birlikte Sorumluluk ve Müteselsil Sorumluluk Kavramları.....	134
4. Asıl İşverenin Sorumluluğu.....	139

5. Alt İşverenin Sorumluluğu.....	144
6. İdari Para Cezalarından Sorumluluk	145
a) Asıl İşverenin Sorumluluğu.....	145
b) Alt İşverenin Sorumluluğu	146
H. Asıl İşverenin Rücu Hakkı	150
I. Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisinin Diğer İlişkilerden Farkları.....	154
1. Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisi ile İşyeri Devri Arasındaki Farklar.....	154
2. Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisi ile İş Aracılığı İlişkisiyle Arasındaki Farklar	158
3. Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisi ile Meslek Edinilmiş Geçici İş İlişkisi Arasındaki Farklar.....	161
4. Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisi ile Geçici (Ödünç) İş İlişkisi Arasındaki Farklar.....	165
5. Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisi ile Takım Sözleşmesi Arasındaki Farklar.....	168
6. Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisi ile Dolaylı İş İlişkisi Arasındaki Farklar.....	171
7. Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisi ile İş Sözleşmesinin Devri İlişkisi Arasındaki Farklar.....	172
8. Alt İşverenin İşçi Kavramından Farkları.....	174
9. Alt İşverenin İşveren Vekili Kavramından Farkları.....	176
J. Diğer Özellik Arz Eden Konular	178
1. Belirli Süreli İş Sözleşmeleri için Alt İşverenlik İlişkisi Objektif Neden Sayılır Mı?.....	178
2. Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisinde İşverenlerin Değişmesinin Alt İşverenliğe Etkisi.....	182
a) Asıl İşverenlerin Değişmesi	182
(1) İşyeri Devri	182

(2) Alt İşverence İşçinin Başka Bir Asıl İşverenden Alınan İş Kapsamında Çalıştırılmaya Başlanması..	185
(3) Alt İşveren İşçilerinin Asıl İşveren Yanında Çalışmaya Devam Etmesi	187
(4) Asıl İşverenin Değişmesinin Alt İşveren İşçisi Yönünden İş Güvencesine Etkisi	189
b) Alt İşverenlerin Değişmesi	191
(1) Alt İşverenler Arasındaki İlişkinin Hukuki İşleme Dayanması Hali.....	191
(a) Alt İşverenin İşi/İşyerini Tamamen Devri	191
(b) Alt İşverenin İşyerinin Bir Bölümünün Devri....	193
(c) Alt İşveren İşçisinin İş Sözleşmesinin Devri	196
(2) Alt İşverenler Arasında Hukuki Bir İşlem Bulunmaması	196
(3) Alt İşverenin Değişmesinin Alt İşveren İşçisi Yönünden İş Güvencesine Etkisi	201
(4) Alt İşverenin Değişmesinin Toplu İş Hukuku Yönünden İncelenmesi.....	203
(5) Alt İşverenin Değişmesinin İşçilik Haklarına Olan Etkileri	203
(a) Kıdem Tazminatı.....	203
(b) İhbar Tazminatı	207
(c) Yıllık Ücretli İzin Hakkı	208
(d) Ücret Niteliğinde Olan Fazla Çalışma Alacağı ve Diğer Haklar	210
(6) Alt İşverenin Değişmesinin Muvazaa Yönünden İncelenmesi	210
3. Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisinde İşe İade Davasının Sonuçları.....	214
K. Basın İş Kanunu ve Deniz İş Kanunu Açısından Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisi.....	221

L. Alt İşverenlik İlişkisi Kapsamında Çıkan Uyuşmazlıklarda Görevli Mahkeme.....	223
II. TOPLU İŞ HUKUKUNDA ASIL İŞVEREN ALT İŞVEREN İLİŞKİSİ	227
A. Genel Olarak.....	227
1. Bütün/Tek İşyeri Görüşü.....	227
2. Bağımsız İşyeri Görüşü.....	230
B. Sendika Kurma, Sendikaya Üyelik ve İşkolu Tespiti.....	232
C. Toplu İş Sözleşmesi Yapılması ve Sözleşmeden Yararlanma	235
D. Grev ve Lokavt Kararının Alınması ve Uygulanması	241
E. Kamu Kurumları Yönünden Toplu İş Hukukuna İlişkin Hususlar	245
III. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU BAKIMINDAN ASIL İŞVEREN ALT İŞVEREN İLİŞKİSİ VE İŞVERENLERİN SORUMLULUKLARI	248
A. Genel Olarak.....	248
B. Asıl İşverenin Sorumluluğu.....	250
C. Alt İşverenin Sorumluluğu	252
IV. SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU BAKIMINDAN ASIL İŞVEREN ALT İŞVEREN İLİŞKİSİ.....	261
A. Genel Olarak.....	261
B. Düünden Bugüne Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisi Açısından Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin Mevzuat Hükümleri.....	263
C. 5510 Sayılı Yasa Kapsamında Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisinde Aranacak Koşullar	266
D. Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin İşverenlerin Yükümlülükleri.....	268
1. Genel Olarak	268

2. Alt İşverenin Yükümlülükleri.....	268
a) Genel Olarak.....	268
b) İşyerini ve Sigortalıyı Bildirme Yükümlülüğü.....	269
c) Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Düzenleme Yükümlülüğü.....	271
d) Prim Ödeme Yükümlülüğü.....	271
e) İş Kazası veya Meslek Hastalığını Bildirme Yükümlülüğü.....	272
3. Asıl İşverenin Yükümlülükleri.....	273
E. İş Kazası ve Meslek Hastalığı Durumunda İşverenlerin Sorumluluğu.....	275
F. İdari Para Cezalarından İşverenlerin Sorumluluğu.....	276
V. BELEDİYELERDE ALT İŞVERENLİK UYGULAMASI.....	278
A. Giriş.....	278
B. Kamu İşvereni Kavramı ve Kamu İşvereninin Hizmetinin Özellikleri.....	282
1. Genel Olarak.....	282
2. Kamu İşverenlerin Türleri.....	283
3. Alt İşverenlik İlişkisinde Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Yüklenen Sorumluluklar.....	284
C. Kamuda Çalışan Personellerin Statüleri.....	285
D. Hizmet Alımı Kavramı ve Hizmet Alım Sözleşmesi.....	290
E. 94 sayılı UÇÖ Sözleşmesi ve Bu Kapsamda İş Kanunu 36. Maddenin Değerlendirilmesi.....	304
1. UÇÖ ve UÇÖ Sözleşmelerinin İç Hukuka Etkisi.....	304
2. 94 No’lu UÇÖ Sözleşmesi ve İş Kanunu’nun 36. Maddesinin Değerlendirilmesi.....	308
a) 94 No’lu UÇÖ Sözleşmesi.....	308
b) İş Kanunu’nun 36. Maddesi.....	310

İçindekiler

F. Kamu Kurumlarının Alt İşverenlere Rücu Hakkı ve Bu Hususta Uygulamada Yaşanan Sorunlar	316
G. İş Kanunu'nun 2. Maddesine Sonradan Eklenen Hükümlerin Değerlendirilmesi	319
SONUÇ	327
KAYNAKÇA	331